

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za gospodarstvo, obrt, turizem in finance
Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve

Številka: 008-02/17-37
Ljubljana, 6. 4. 2017

Komisija za gospodarstvo, obrt, turizem in finance in Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve sta, na podlagi 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 - uradno prečiščeno besedilo, 95/09 – odl. US, 21/13 - ZFDO-F) in 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14 in 26/15), sprejeli

P o r o č i l o

k Osnutku Nacionalnega reformnega programa 2017–2018

Komisija za gospodarstvo, obrt, turizem in finance in Komisija za mednarodne odnose in evropske zadeve sta na seji 5. 4. 2017 obravnavali vladni dokument Osnutek Nacionalnega reformnega programa 2017–2018.

Komisiji sta po predstavitvi in razpravi o Osnutku Nacionalnega reformnega programa 2017–2018 sprejeli naslednji s k l e p:

Komisiji sta se seznanili z Osnutkom Nacionalnega reformnega programa 2017–2018. Vladi predlagata, da predloge in mnenja iz razprave vključi v obravnavani dokument.

Komisiji glede vsebine in koncepta osnutka programa, ki zajema vsa pomembna področja delovanja države v naslednjih dveh letih nista imeli bistvenih pripomb, saj podaja realno oceno stanja in akcijski načrt ukrepov po posameznih področjih, ki bodo uresničeni z zakonskimi predpisi.

V razpravi so člani komisij podali nekatere predloge, mnenja in priporočila, ki naj jih Vlada upošteva pri pripravi dokončnega teksta reformnega programa, kot tudi pri pripravi nadaljnjih razvojnih dokumentov in zakonskih aktov:

- komisiji uvodoma menita, da bi bilo za posamezna področja v obravnavanem programu primerneje uporabiti manj konkretiziran in zavezujoč tekst, pri čemer se sicer navedejo cilji, ki jih na določenem področju Vlada zasleduje, ne pa tudi vse konkretne rešitve, ki so še v fazi usklajevanja in zato nedorečene;

- komisiji ugotavljata, da sta presek in analiza stanja na zdravstvenem področju sicer podana korektno, vendar pa je program aktivnosti zapisan tako, kakor da je zdravstvena zakonodaja, ki je trenutno v pripravi oz. v fazi pogajanj, že sprejeta. Vendar temu ni tako, saj so v izdelavi še izračuni Ministrstva za zdravje, ki so po mnenju komisij eden od nujnih pogojev za pridobitev soglasja socialnih partnerjev in nadaljnje odločanje. Zgovoren primer je ukrep obvladovanja stroškov bolniških nadomestil, čigar domet je nejasen, saj je predlog Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju šele v fazi priprave;
- tudi na področju delovno-pravne zakonodaje bi ob nujnem, a še neobstoječem konsenzu socialnih partnerjev glede odprtih vprašanj in predlogov delodajalske strani o fleksibilnejšem pristopu na trgu dela in postopnem razbremenjevanju plač, podobno kot na področju zdravstva, pričakovali manj zavezujoč tekst. Sprejeti ukrepi, predvideni z Nacionalnim reformnim programom na teh in drugih področjih (npr. področju obnovljivih virov energije), pa ne bi smeli voditi v kakršnokoli poslabšanje gospodarskega položaja podjetij v posamezni panogi;
- v povezavi s cilji in ukrepi iz dokumenta »Za dostojno delo« manjkajo ključni ukrepi, ki bi omogočali lažje zaposlovanje in lažje odpuščanje; člani komisij predlagajo, da se poleg postavljenega cilja povečanja zaposljivosti starejših delavcev istočasno izvaja aktivnosti za ohranitev zaposlitve starejših delavcev in sprejme ustrezne ukrepe za finančne spodbude. V prihodnje se kaže izogibati primerom, ko se je z interventnim zakonom za obdobje 2016 in 2017 uzakonila oprostitev plačila prispevkov delodajalcev in se je za ti dve leti ukinila rešitev iz systemskega zakona ZPIZ-2 glede delne oprostitve plačila prispevkov za starejše od 60 let in tiste, ki izpolnjujejo pogoje za predčasno upokožitev;
- v sklopu ukrepov aktivne politike zaposlovanja komisiji predlagata, da naj bodo določenih stimulativnih ukrepov deležni ne le nižje izobraženi in starejši od 50 let ali mlajši od 30 let, ampak tudi tisti z višjo in visoko izobrazbo, če so dolgotrajno brezposelni, ne glede na starost;
- komisiji opozarjata na sodelovanje gospodarstva pri pripravi študijskih programov, na povečanje deleža praktičnega izobraževanja v visokošolskih študijskih programih in na nujnost postopnega uvajanja socialnega partnerstva v visokem šolstvu, za kar bo primerna priložnost ob sedanji pripravi zakonodaje za to področje. S tem se bo krepil pomen kompetenc diplomantov, ki so tesneje povezane s potrebami gospodarstva in spremembami, s katerimi se to sooča zaradi konkurenčnosti in razvoja;
- izobraževanje kadrov v Sloveniji mora postati odraz potreb v gospodarstvu, zato je skrajni čas za analizo poklicnih profilov izobraževanja. V Sloveniji moramo glede na usmeritve razvojne strategije pristopiti k prenovi osnovnega izobraževalnega sistema;
- največ pozornosti se namenja usposabljanju nižje izobraženih ali neizobraženih in starejšim od 45 let, ne stimulira pa se poklicnega in strokovnega formalnega izobraževanja odraslih, čeprav so na trgu dela zaznane izrazite potrebe po strokovnih kadrih tehnične usmeritve. Usposabljanja lahko nudijo omejen obseg znanj in kompetenc, mali delodajalci pa potrebujejo kader, ki lahko pokriva širše

strokovno področje in poseduje temeljno strokovno znanje. Komisiji zato predlagata sofinanciranje mojstrskih izpitov za spodbujanje zaposlenih, delodajalcev in brezposelnih k odločitvi za mojstrske izpite in s tem za povečanje možnosti prehajanja v podjetništvo;

- komisiji predlagata, da so v pripravo Strategije varnosti in zdravja pri delu vključeni vsi socialni partnerji;
- komisiji poudarjata, da je treba poiskati ustrezen vzvod, ki bi omogočil učinkovit boj proti sivi ekonomiji, ki predstavlja nelojalno konkurenco legalnim gospodarskim subjektom. Z izvajanjem dodatne aktivnosti za preprečevanje sive ekonomije in dela na črno je posameznikom, ki nimajo registrirane dejavnosti, treba določiti višje kazni in naložiti plačilo obveznosti za nazaj, podobno kot v Italiji;
- ker socialni partnerji v gradbeništvu za zmanjšanje previsokih socialnih tveganj in boljših pogojev za delo zaposlenih v gradbeništvu v Sloveniji želijo ustanoviti paritetni sklad za gradbeništvu, pozivajo Vlado Republike Slovenije, da vzpostavi ustrezen zakonski okvir, zagotovi določena zagonska sredstva za delovanje omenjenega sklada in omogoči trajnostno delovanje sklada;
- komisiji menita, da se mora poslovno okolje izboljšati tudi za slovenska podjetja in ne samo za tuje investitorje. Olajšave in bonitete pri investicijskih vlaganjih, ki jih država radodarno namenja tujim vlagateljem, bi morali biti v večji meri deležni tudi domači investitorji, ki na slovenskem trgu že dolga leta zagotavljajo delovna mesta ter plačujejo davke in prispevke;
- komisiji ugotavljata, da se je sicer prislunilo predlogom občin, da se pri dodeljevanju sredstev upošteva tudi starostna struktura prebivalcev, tako da se nameni občinam z več mladimi in starejšimi občani tudi več sredstev. Vendar je treba opozoriti na nujnost novega vira sredstev, saj bi občine težko pristale na prerazporejanje sredstev med posameznimi občinami za te namene. Glede na prisotne trende staranja prebivalstva bi z ustreznimi spremembami zakonskih predpisov morali spodbujati povečevanje in obnovo kapacitet v domovih za ostarele in nove investicije;
- glede na potrebe v občinah bi bili dobrodošli novi razpisi za investicije v infrastrukturne objekte (vrtce, šole), ki jih v zadnjih letih primanjkuje;
- za nadaljnje učinkovito črpanje evropskih sredstev je treba občinam, ki so se v pretekli finančni perspektivi izkazale kot najbolj prodorne, še naprej nuditi ustrezno pomoč;
- nerešeno ostaja vprašanje, na kakšen način bo potekalo pravno-organizacijsko preoblikovanje zavodov;
- komisiji opozarjata na spremenjen položaj centrov za socialno delo, saj se številnim centrom, glede na njihovo umeščenost zgolj v tiste občine, kjer so sedeži upravnih enot, ukinja njihov pravni status, kar je nesprejemljivo. Na ta način neokrnjenega in kakovostnega izvajanja javnih storitev na tem in drugih področjih ni možno doseči;

- na področju davčnih ukrepov za spodbujanje poslovnega okolja ni jasno, na kakšen način se bo spremenila pavšalna obdavčitev in na kakšen način bodo obdavčene nepremičnine. Pri tem komisiji opozarjata na posreden vpliv, ki ga ima povečanje obdavčevanja na zaposlovanje;
- ponovno naj se razmisli o pripravi zakonodaje, ki ureja doniranje na področjih znanosti, kulture in športa;
- komisiji predlagata, da postane MSP test obvezen tudi za uredbe in ne samo za zakone, saj so z določili podzakonskih aktov večkrat povezane znatne administrativne in finančne obremenitve, v tej luči predlagata tudi strokovno sodelovanje vseh socialnih partnerjev v postopku sprejemanja podzakonskih predpisov;
- svetovni trendi kažejo na obsežne selitve prebivalstva v urbana središča. Obravnavani program bi po mnenju komisij moral ponuditi rešitve tudi za tisti del slovenskega prebivalstva na periferiji, ki živi in dela daleč od regionalnih središč in ki že vrsto let ne vidi prave perspektive v svojem okolju.

* * *

Za poročevalca je bil določen predsednik Komisije za mednarodne odnose in evropske zadeve dr. Janvit Golob.

Predsednik
Komisije za mednarodne odnose
in evropske zadeve
dr. Janvit Golob, l.r.

Predsednica
Komisije za gospodarstvo,
obrt, turizem in finance
mag. Marija Lah, l.r.